

REMISSVAR
2018-02-16

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Riksantikvarieämbetets förslag till lagändring och ny förordning om Riksantikvarieämbetets digitala system för kulturhistorisk information

Sammanfattning

Sveriges Uppdragsarkeologiska Branschorganisation (SUBo) är i grunden positiv till det nya Kulturmiljöregistret och har inga invändningar mot ändringarna i lagen och den nya förordningen.

SUBo anser dock att den konsekvensanalys som gjorts är otillräcklig och att en uppföljning är nödvändig kring hur de ökade administrativa kostnaderna kommer att slå mot de arkeologiska undersökarna och i förlängningen de som ska betala, d v s exploatörerna.

Allmänt

Sveriges Uppdragsarkeologiska Branschorganisation (SUBo) ställer sig generellt positiv till införandet av det nya digitala systemet för kulturhistorisk information, Kulturmiljöregistret, liksom till förslaget till förändring som innebär att Riksantikvarieämbetet framöver godkänner företag och organisationer och inte enskilda personer som externa fornminnesregistrerare.

Risk för ökade administrativa och samhällsekonomiska kostnader

SUBo:s förhoppning är också att det nya digitala systemet ska leda till säkrad arkeologisk kvalitet i registren och på längre sikt ökad administrativ ekonomisk effektivitet. Vi menar dock att detta inte är utrett i tillräcklig hög grad i den konsekvensanalys som är gjord av Riksantikvarieämbetet.

Riksantikvarieämbetets bedömning är att de administrativa kostnaderna kommer att öka med cirka 0,5 % per uppdrag samt att fördelarna med det nya systemet motiverar de ökade kostnaderna. Vi anser att denna kalkyl är mycket osäker och lyfter här fram tre svårbedömda osäkerhetsfaktorer:

- 1) *Utbildningsfrågan.* Initialt kommer de arkeologiska undersökarna behöva avsätta tid för att lära sig det nya systemet och den administrativa tiden i uppdragen kommer att öka. Hur omfattande och hur länge denna initiala fas kommer att vara är svårbedömd.
- 2) *IT-systemen.* Dessa är inte testkörda tekniskt, och därmed inte heller dess acceptans, i tillräcklig hög utsträckning enligt vår bedömning (maj 2018). Kulturmiljöregistrets olika delar ska tas i bruk under 2018 och osäkerheten kring hur dessa kommer att fungera är mycket stor.
- 3) *Länsstyrelserna.* Dessa kommer få en utökad central roll i det nya systemet. Länsstyrelsernas förmåga att hantera det nya digitala systemet är av avgörande betydelse och påverkar hur väl och effektivt administrationen i uppdragen kan skötas av de arkeologiska undersökarna.

Ökad administration innebär ökade kostnader för de arkeologiska undersökarna och exploatörerna men också för länsstyrelsen. Vi kan inte i nuläget utesluta att de ökade administrativa kostnaderna blir betydligt mer än 0,5 %. Därför anser vi att en uppföljning av hur de administrativa kostnaderna påverkas av det nya digitala systemet behöver göras av ansvarig myndighet, och att en plan för hur detta ska göras formuleras. Ökar de administrativa kostnaderna avsevärt mer än 0,5 % riskerar det få samhällsekonomiska konsekvenser.

Övrigt

SUBo är en ideell intresseorganisation för större och mindre uppdragsarkeologiska företag och organisationer i Sverige. Våra medlemmar utförde under 2017 närmare 90 % av all uppdragsarkeologisk verksamhet i Sverige. Därför önskar vi vara en remissinstans i frågor av denna karaktär.

Stefan Elgh
Ordförande SUBo
2018-05-23